

А Н Ы Қ Т А М А

№134 орта мектебеніде 4-сынып оқушылары мен кітапханаға саяхат жасалды. Міне, «Кел, балалар, оқылық!» тақырыбындағы Ыбырай Алтынсарин туралы және кітапханаға саяхат жайлы шағын әңгіме немесе шығарма үлгісі ұсынамын:

Ыбырай Алтынсарин және кітапханаға саяхат

Бізге ұстазымыз Ыбырай Алтынсарин туралы айтты. Ол – қазақ халқының алғашқы ұстаздарының бірі, балаларды білімге шақырған ағартушы. Оның «Кел, балалар, оқылық!» деген өлеңі – әр баланың есінде қалатын шумақ.

Бір күні біз сынып болып кітапханаға саяхатқа бардық. Ол жерде бізге Ыбырай Алтынсариннің өмірі мен шығармашылығы жайлы қызықты мәліметтер айтылды.

Кітапханашы апай бізге оның жазған өлеңдері мен әңгімелерін көрсетті. «Бақша ағаштары», «Әке мен бала», «Таза бұлақ» сияқты әңгімелерден үзінділер оқыдық.

Кітапханада көп кітап бар екен. Мен Ыбырай атамның кітаптарын қолыма алып, оқи бастадым. Ол балаларды тек оқуға емес, адалдыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелейді екен. Сол күннен бастап мен кітап оқуға қызыға бастадым. Ыбырай Алтынсариннің:

«Кел, балалар, оқылық,

Оқығанды көңілге,

Ықыласпен тоқылық!» – деген өлеңі менің ұраным сияқты болды.

Егер сен эссе, әңгіме, презентация немесе басқа форматта жазғың келсе — айтып жібер, соған сәйкес өзгертіп берем!

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0EjsukvkG5o8Hxr8Zxja3tr8Fnw5hF6zWSDDdDBAwiHD1udj9My2nmVpW5cUCQpNDl&id=100089063928003&mibextid=Nif5oz

№134 орта мектеп кітапханасында Қазақтың ұлы ақыны, ағартушы, саяси қайраткер Абай (Ибраһим) Құнанбаевтың туғанына 180 жыл толуына орай 5- сынып оқушыларына көрмемен таныстырылды. «Абай мұрасына саяхат» «Абай әлемі» кітап бұрышы-қақатың ұлы ақыны, ойшылы Абай Құнанбайұлының өмірі мен шығармашылығы арналған әдби – танымдық бұрыш. Бұл бұрышта Абай өлеңдері, қара сөздері, өмір жолы туралы кітаптар, зерттеулер мен фотоматериалдар қойылған. Мақсаты: оқырманды Абай мұрасы мен тереңірек таныстырып, рухани тәрбие беру, ұлттық құндылықтарды насихаттау.

<https://www.facebook.com/share/p/15zeLyBHFq/>

№134 орта мектебінің 5-6 сынып оқушылары арасында «Оқуға құштар мектеп» акция аясында «Абай дана, Абай дара қазақта!» Абай оқулары, қарасөздері, шығармаларынан шолу өткізілді.

Абай Құнанбаев – қазақ халқының ұлы ақыны, философы және ағартушысы. Оның шығармашылығы қазақ әдебиетінің алтын қазынасы болып табылады. Абайдың поэзиясы мен қарасөздері халықтың мәдениеті мен руханиятына терең әсер етіп, көптеген ұрпақтардың ой-санасын қалыптастырды.

1. Абайдың оқулары (Абай оқулары): Абай өз уақытындағы қазақ қоғамының кемшіліктерін сынап, білімнің, ғылымның, ізгіліктің маңыздылығын үнемі насихаттап отырған. Оның шығармаларында оқу мен білімге деген ерекше ықылас бар. Ол қазақ халқына тек рухани өсу жолдарын көрсетіп қана қоймай, жалпы адамзаттық құндылықтарды дәріптеген.
2. Қарасөздер (Абайдың қарасөздері): Абайдың қарасөздері – оның философиялық ойлары мен адамгершілік тақырыптарына арналған прозалық шығармалары. Бұл шығармаларда ол қоғамның рухани дағдарысын, адамның ішкі әлемін, моральдық құндылықтарды терең талдайды. Қарасөздерінде Абай адамның өзін-өзі тануына, қоғамдағы әділдік пен теңдікке жетуге шақырады.
3. Шығармаларының мазмұны мен маңызы: Абайдың шығармалары қазақтың ұлттық санасын оятып, оны адамгершілік, білім, ғылым және мәдениетке баулуға арналған. Оның поэзиясында махаббат, достық, өмірдің мәні, әділетсіздікке қарсы күрес сияқты маңызды тақырыптар көтерілген. Абай қазақ халқының болашаққа деген үмітін көрсетіп, оның жетілуіне жол салған. Абайдың шығармалары бүгінгі күнде де өзектілігін жоғалтқан жоқ, себебі оның ойлары мен көзқарастары уақыт өте келе жаңа ұрпаққа да әсер етуде.

<https://www.facebook.com/share/p/1WdTPEiHvi/>

№134 орта мектебенде 6-7 сынып оқушылар арасында «Абай –әділдік символы» тақырыбында дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Мақсаты: Абай қарасөздеріндегі адамдық парыз, шындық, әділдік идеяларын талдау және оны бүгінгі қоғаммен байланыстырып, пікір алмасу.

Негізгі қарасөздер (бағыт)

Қарасөз	Негізгі идея	Әділдікпен байланысы
7-қарасөз	“Адам болу” жолы	әділдік – мінез өлшемі
10-қарасөз	Ынсап, ұят	әділ адам – өз қателігін көреді
15-қарасөз	Парыз, еңбек	еңбексіз “адал табыс” жоқ
36-қарасөз	Заң, ел басқару	биліктің әділ болу талабы

<https://www.facebook.com/share/r/1DEi63mgUs/>

№ 134 орта мектеп кітапханасында "Балалар кітапханасы" жобасын іске асыру шеңберінде "Демалыста кітап оқимыз" іс-шарасы ұйымдастырылды.

Мақсаты: Күзгі демалыс уақытын тиімді пайдаланып, кітап оқу арқылы білімді, жан - жақты тұлға қалыптастыру. Оқушылардың кітап оқуға қызығушылығын арттыру.

<https://www.facebook.com/share/p/1ATswQmxuR/>

№134 орта мектепте 10-шы қараша күні 8-9 сынып оқушылар арасында «Кітап оқып трендте бол Жас Ұлан»-дебат өткізілді. «Кітап оқып, трендте бол, Жас ұлан!» дебаты — бұл жастарды кітап оқуға, білімге құштарлыққа және рухани дамуға ынталандыратын пікірталас. Оның мақсаты – заманауи жастар арасында кітап оқудың маңызын насихаттау және оқуды трендке айналдыру.

<https://www.facebook.com/share/v/16Tg5spw7D/>

№134 орта мектебінде 6-7-8 сынып оқушылар арасында «**Абай — Пушкин — Гёте**» викторинасы — бұл қазақтың ұлы ақыны Абай Құнанбайұлының, орыс классигі Александр Пушкиннің және неміс ақыны Иоганн Вольфганг Гётенің шығармашылық байланысын танытатын мәдени-ағартушылық шара.

Бұл викторинада үш ұлы ақынның шығармалары, олардың өзара ықпалы, аудармалары мен рухани үндестігі туралы сұрақтар қойылады. Мақсаты — әлем әдебиетінің алыптары арасындағы рухани сабақтастықты, Абайдың аудармашылық шеберлігін және олардың жалпы адамзаттық идеяларын насихаттау.

Негізгі идеясы:

Абайдың Пушкин мен Гётеден аударған туындылары арқылы әлем әдебиетін қазақ тіліне жеткізуі;

Үш ақынның адамгершілік, махаббат, білім мен еркіндік тақырыбындағы ортақ көзқарастарын көрсету;

Оқушылар мен жастардың әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.

<https://www.facebook.com/share/v/1DdAszNZzm/>

№ 134 орта мектепте 5—сынып оқушылары Сапарғали Ысқақұлы Бегалиннің туғанына 130 жыл ол балаларға арнап көптеген әңгімелер, өлеңдер, повестер жазған. Оның шығармаларында еңбекқорлық, табиғаты сүйу, білімге ұмтылу және ізгілік идеялары көрініс табады. Бегалин —қазақ балалар әдебиетінің дамуына ерекше үлес қосқан тұлға. 130 жылдық мерейтой—оның рухани мұрасын құрметтеп, өскелең ұрпаққа үлгі болуға шақыратын маңызды дата.

#134_орта_мектеп

#Сапарғали_Бегалин

#130_жыл

<https://www.facebook.com/share/r/1ABrKSMbbY/>

№134 орта мектепте 6-7 сынып оқушыларына Жазушы, қоғам қайраткері, Кеңес Одағының Батыры Мәлік Ғабдуллиннің туғанына 110 жыл толуына орай мектебімізде сынып тыс жұмыс өткізілді.

Іс-шараның мақсаты – елін, жерін қорғаған батырдың ерлігін жас ұрпаққа үлгі ету, патриоттық сезімін арттыру және Мәлік Ғабдуллиннің өмірі мен шығармашылығын насихаттау. Шара барысында оқушылар батырдың өмір жолы туралы мәліметтермен бөлісіп, «Батырдың ерлігі – елге мұра» атты көрме ұйымдастырылды. Сондай-ақ оқушылар арасында мәнерлеп оқу, сұрақ-жауап, викториналық ойындар өткізілді.

<https://www.facebook.com/share/p/17Xxk1DyeL/>

№134 орта мектепте жас ұландар арасында Абай Құнанбаевқа 180 жыл толуына орай Қара сөздер – Абай Құнанбайұлының ағартушылық, философиялық, моральдық-этикалық ой-толғаныстары жазылған прозалық мұра.

Олардың негізгі ерекшеліктері: Нақыл, өсиет, философиялық ойлар түрінде жазылған.

Қазақ қоғамының мінез-құлқы, надандық, алауыздық, еңбек, ғылым, адамгершілік туралы ой қозғалады. Тілі қарапайым, бірақ мағыналық тереңдігі өте жоғары. Барлығы 45 қара сөзден тұрады. Абай бұл еңбектерінде адам болмысы, тәрбие, дін, білім мен мәдениет жөнінде ой айтады. Мақсаты: қазақ халқын өнер-білімге, бірлікке, адамшылыққа шақыру; қоғамдық кемшіліктерді сынау.

Абайдың өлеңдері – қазақ әдебиетін жаңа деңгейге көтерген көркем поэзиялық мұра.

Ерекшеліктері: Лирикалық тереңдік, адамның ішкі сезімін, қоғамға көзқарасын бейнелеу.

Табиғат лирикасы («Желсіз түнде жарық ай», «Сегіз аяқ»), махаббат лирикасы («Көзімнің қарасы», «Желсіз түнде жарық ай»), философиялық және әлеуметтік лирика кең дамыған.

Өлең құрылымына жаңалық енгізген: буын, ұйқас, ырғақ жағынан жаңашыл.

Мақсаты: халықтың рухани деңгейін көтеру, адамдық пен еңбекке шақыру, білім мен ғылымның маңызын көрсету.

<https://www.facebook.com/share/r/1BUVZ5pe4T/>

№134 орта мектебінде 8 сынып оқушылары арасында Абай Құнанбаевқа – 180 жыл толуына орай Қалдыбек Дилназ және Жақсылық Гауһар «Құлақтан кіріп бойды алар» «Қыс» өлеңдерін жатқа айтты.

(1845–1904)

2025 жылы қазақтың ұлы ақыны, ағартушысы, философы, композиторы және қоғам қайраткері Абай Құнанбаевтың туғанына 180 жыл толып отыр. Ол 1845 жылы 10 тамызда қазіргі Шығыс Қазақстан облысы, Абай ауданында дүниеге келген.

Абай – қазақ жазба әдебиетінің негізін қалаушы. Ол өз шығармаларында халықты білім мен ғылымға, еңбекке, адалдық пен әділдікке шақырды. Ақынның "Қара сөздері" – философиялық ой толғаулар мен адамгершілік мәселелерін қозғайтын көркем туындылар.

Абайдың поэзиясы мен ой-толғамдары – бүгінгі күнге дейін өз маңызын жоғалтпаған, ұлттық сананы тәрбиелейтін құнды мұра. Оның шығармалары әлемнің көптеген тіліне аударылған.

Абайдың 175 жылдығы 2020 жылы ЮНЕСКО көлемінде халықаралық деңгейде аталып өтті. Ал 180 жылдық мерейтойы – халқымыз үшін тағы бір маңызды рухани белес.

<https://www.facebook.com/share/r/1Cdgd0S9D5/>

№134 орта мектеп Ұланбасы Әмірхан Айхан өз досы Қалдыбек Дилназ бен кітапханаға кітап оқуға келіп, өзінің оқыған кітабы Бердібек Соқпақбаевтың «Менің атым Қожа» кітабын түсіндіріп досына кітап оқуға шақырды. "Шын дос" және "адал дос" деген ұғымдар адамдар арасындағы шынайы достықты сипаттайды. Бұл екі термин де бір-біріне жақын, сенімді қарым-қатынас орнатқан адамдарды білдіреді, бірақ арасында кейбір айырмашылықтар бар.

1. Шын дос — бұл адам сені кез келген жағдайда түсінеді, қолдайды және қиын сәттерде сені тастамайды. Шын дос сенің жаман қасиеттеріңді де білсе, оларды сыйлайды, сенің кемшіліктеріңмен келіседі және өзгертуге тырысады. Мұндай дос әрқашан сенің жақсылығыңды қалайды, сонымен қатар саған шыншыл әрі адал болуға тырысады.
2. Адал дос — бұл сенің сеніміңді бұзбайтын адам, сөзінде тұрады және ешқашан артынан пышақ сұғатын немесе сенің жақсы атағыңды бүлдіретін әрекеттер жасамайды. Адал дос ешқашан сені сатқан немесе өтірік айтатын адам болмайды. Ол өз іс-әрекеттерінде де, сөздерінде де адал болады.

Екі ұғым да достықтың маңызды принциптерін білдірсе де, шын дос көбіне эмоциялық деңгейде тереңірек байланыс орнатады, ал адал дос — сенім мен әділдікті бірінші орынға қояды.

Бұндай достар — әр адам өмірінде өте сирек кездесетін және бағалы тұлғалар!

<https://www.facebook.com/share/r/1VjkipFe14/>

№134 орта мектеп кітапханасында 5-6-7 сынып оқушылар арасында дөңгелек үстел ұйымдасытырылды. Отбасылық тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша дөңгелек үстел — бұл қоғамдағы өзекті әлеуметтік мәселелердің бірі ретінде зорлық-зомбылықтың алдын алу, оны азайту және онымен күресу жолдарын талқылайтын маңызды шара. Мұндай іс-шаралар азаматтық қоғам, мемлекеттік органдар, үкіметтік емес ұйымдар, құқық қорғау органдары, педагогтар мен психологтардың басын біріктіреді.

ДӨҢГЕЛЕК ҮСТЕЛ ТАҚЫРЫБЫ:

«Отбасылық тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу: өзекті мәселелер мен шешу жолдары»

Мақсаты:

Отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу шараларын талқылау;

Жәбірленушілерді қорғау тетіктерін жетілдіру;

Қоғамның құқықтық сауаттылығын арттыру;

Мемлекеттік және үкіметтік емес құрылымдардың өзара іс-қимылын күшейту.

<https://www.facebook.com/share/p/19rffryvqm/>

№134 орта мектепте 4-5 сынып оқушылар арасында «Буллингтен қорған» тақырыбында буллингтен қорғану туралы үзілісте қойылатын сұрақтар (оқушыларға арналған)

1. Буллинг деген не?

Буллинг қандай әрекеттерді қамтиды?

Қандай мінез-құлық буллингке жатады?

2. Буллинктің түрлері қандай?

Физикалық буллинг деген не?

Сөзбен қорлау буллингке жата ма?

Онлайн буллинг (кибербуллинг) деген не?

3. Буллингке ұшыраған адам өзін қалай сезінуі мүмкін?

Эмоциялық әсері қандай болады?

Мұндай жағдайда не істеу керек?

4. Егер мен буллингке куә болсам, не істеуім керек?

Қалай көмектесуге болады?

Бұл туралы кімге айтуға болады?

5. Қауіпсіздікті қалай қамтамасыз етуге болады?

Буллинг жағдайында қайда жүгінуге болады?

Мектепте кім көмектесе алады (психолог, мұғалім, тәрбиеші)?

Буллинг Бір немесе бірнеше адамның басқа адамға қасақана және қайталама түрде қысым көрсетуі немесе қорлауы.

Физикалық буллинг Ұру, итеру, затын сындыру сияқты дене күшін қолдану арқылы қорқыту.

Вербалды буллинг Қорлау, мазақ ету, жаман сөз айту арқылы психологиялық қысым көрсету.

Кибербуллинг Интернетте, әлеуметтік желілерде немесе хабарлама арқылы қорқыту немесе мазақ ету.

Куәгер Буллингті көріп тұрған, бірақ өзі қатыспайтын адам.

Құрбан Буллингке ұшыраған адам. Оқушылар арасында үзілісте сұрақтар мен ойын ұйымдасырылды.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0mD1sczuWpkMYQpDq43mj2QL1GR4q8UCThbVPc7JCA8TbMhLjRduagtD4mME1RSgVl&id=100089063928003&mibextid=Nif5oz

«Көңілді үзіліс»

№134 орта мектепте 5-сынып оқушыларымен «1–11 сандарын реттілікпен қою» тақырыбында көңілді үзіліс өткізілді.

Шара барысында оқушылар есептерді жылдам ойлап, сандарды дұрыс орналастыруға тырысты.

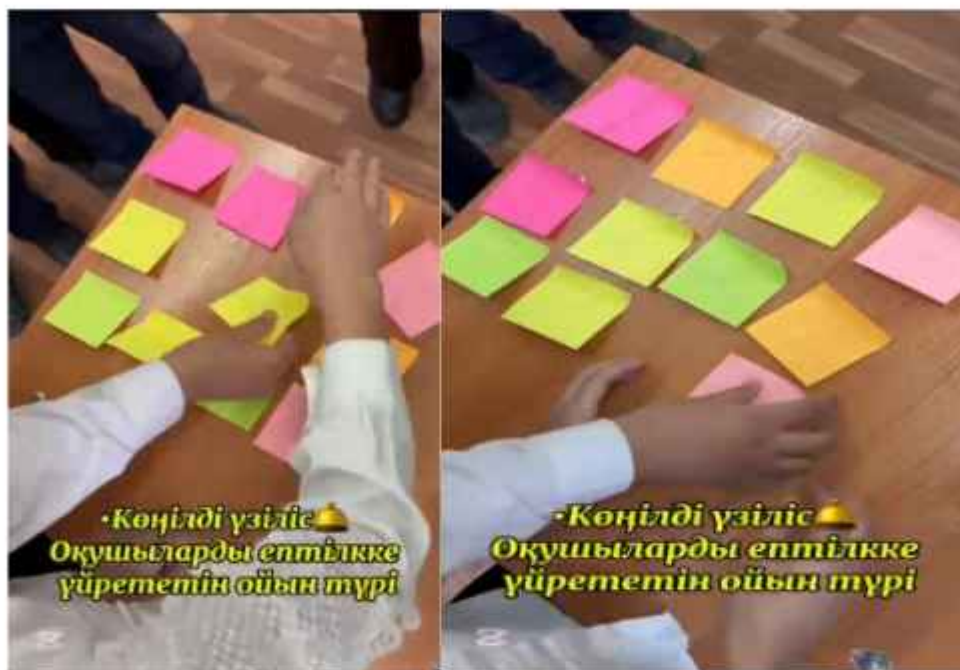
Іс-шара зейінін, ойлау қабілетін және шапшаңдығын дамытуға бағытталды.

Оқушылар белсенділік танытып, тапсырмаларды қызығушылықпен орындады.

Бұл үзіліс оқушылардың логикалық ойлауын арттырды.

Сандарды ретке келтіру барысында олар бір-бірімен пікір алмасты.

Шара оқушылардың белсенділігін көтеріп, көңіл-күйін жақсартты.

<https://www.facebook.com/share/r/194qdMKs9T/>

Көңілді үзіліс.

Оқушылардың ой-қабілетін дамыту және есепке баулу мақсатында қызықты «Әріптерімен сөйлем құрау» ойынын ойнаттық. Берілген әріптер бойынша оқушылар тез әрі дұрыс сөйлем құрап, өз ойларын жеткізе білді. Бұл тапсырма олардың сөздік қорын арттырып, логикалық ойлауын дамытты.

<https://www.facebook.com/share/v/1ADYhQ8N7f>

Көңілді үзіліс.

Сабақ барысында оқушылардың ойлау қабілетін арттыру үшін «Жасырылған сандарды табу» ойынын өткіздік. Оқушылар берілген тапсырмаларды мұқият қарап, жасырылған сандарды тез әрі дұрыс анықтауға тырысты. Бұл ойын олардың зейінін, тапқырлығын және логикалық ойлауын дамытуға көмектесті.

<https://www.facebook.com/share/v/1D8XYNLQYN/>

А Н Ы Қ Т А М А

№ 134 орта мектеп кітапханасында "Балалар кітапханасы" жобасын іске асыру шеңберінде "Демалыста кітап оқимыз" іс-шарасы ұйымдастырылды.

Мақсаты: Күзгі демалыс уақытын тиімді пайдаланып, кітап оқу арқылы білімді, жан - жақты тұлға қалыптастыру. Оқушылардың кітап оқуға қызығушылығын арттыру.

<https://www.facebook.com/share/p/1ATswQmxuR/>

А Н Ы Қ Т А М А

Тақырыбы: Ертегі – тәрбие көзі. 3-сынып оқушыларымен ертегі кітап оқу

Мақсаты:

№134 орта мектепте 3-сынып оқушыларының көркем шығармаларға қызығушылығын арттыру, ертегілер арқылы адамгершілікке, ізгілікке тәрбиелеу және оқырмандық мәдениетін қалыптастыру.

Жұмыстың мазмұны:

2025 оқу жылы ішінде 3-сынып оқушыларымен жүйелі түрде ертегі оқу және талдау жұмыстары жүргізілді. Оқушыларға қазақ халық ертегілері мен авторлық ертегілер ұсынылды. Әр сабақтан кейін мазмұнын әңгімелеу, кейіпкерлерге мінездеме беру, жақсы мен жаманды ажырату, тәрбиелік ойды табу сияқты тапсырмалар орындалды.

Оқылған ертегілер:

«Алдар көсе» сериясынан әңгімелер

«Тазша бала»

«Ер Төстік»

Ы.Алтынсариннің тәрбиелік ертегілері

Қазіргі авторлардың қысқа ертегілері

Нәтижесі:

- Оқушылардың оқуға деген қызығушылығы артты;
- Мазмұндап айту дағдылары жақсарды;
- Адамгершілік қасиеттер: еңбексүйгіштік, адалдық, мейірімділік туралы түсінігі тереңдеді;
- Өз ойын жүйелі, анық жеткізу қабілеті дамыды;
- Топта пікірлесу, тыңдау мәдениеті қалыптасты.

Қорытынды:

Ертегі оқу – бастауыш сынып оқушыларының танымдық және тілдік дамуына, сондай-ақ тәрбиелік бағыттағы құндылықтарды қалыптастыруға зор ықпал ететін тиімді әдіс екені дәлелденді. 3-сынып оқушыларымен жүргізілген жұмыс өз мақсатына жетті.

<https://fb.watch/Dt0dm8LwQh/>